

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Video Club 6

Formatiivinen arviointi ja palaute

Oppimistilanteiden havainnoinnin prosessit (teacher noticing, professional vision)

- 1. Havaitseminen:** opettajan huomio kohdistuu johonkin vuorovaikutuksen osatekijään (esim. oppilaiden tai ryhmän toimintaan, tunnereaktioon, opittavan asian ymmärtämiseen)
- 2. Tulkinta:** opettaja tulkitsee havaitsemaansa kokemustensa, tietojensa ja oppilaan/ryhmän tuntemuksen perusteella
- 3. Päätöksenteko:** havaintojen teon ja tulkintojensa pohjalta opettaja päätyy johonkin toimintaan

PID-malli

Perception-Interpretation-Decision-making

Video Clubit tukevat oppimistilanteiden havainnointitaidon kehittymistä

Ennakkotehtävän läpikäyntiä

Marja Tammin video KAARO-verkostolle "Formatiivinen arviointi oppimisen tukena" Tamm esittelee Ruiz-Primon ja Brookhartin viisi periaatetta:

- 1) Arviointi tulee sisällyttää kaikkeen oppimiseen luontevaksi osaksi
- 2) Palautteen tulee tukea itse- ja yhteissäätelyä
- 3) Oppilaat tulee osallistaa arviointiin tavoilla, jotka aktivoivat heitä säätelemään tietoisuuttaan, metakognitiotaan ja tunteitaan
- 4) Oppimistehtävät tulee suunnitella itsesäätelyä mahdollistaviksi
- 5) Oppimisympäristön tulee rohkaista oppilaita itsesäätelyyn ja tarjota siihen sopivaa ulkoista säätelyä.

Mikä periaatteista oli sinusta yllättävin tai haastavin?

Ennakkotehtävän läpikäyntiä

Laura Ketosen podcast "Arviointi ja palaute"

Valitse yksi Lauran esittämistä väitteistä ja keskustele ryhmässä siitä:

- 1) Oppilaiden on vaikeaa oppia hyödyntämään opettajan palautetta
- 2) Oppilaiden kehuminen heidän ominaisuuksistaan (ei työskentelystään) on haitallista
- 3) Formatiivinen arviointi tapahtuu opettajalta luonnostaan

Formatiivinen arviointi

Oppimisprosessin aikana toteutuvaa toistuvaa ja vuorovaikutteista oppilaan edistymisen ja ymmärtämisen **arviointia** sekä näiden tukemista **palautteen** avulla

- 1) Etukäteen suunniteltu (formaali) oppitunnin aikana toteutettu arviointi
- 2) Oppitunnin aikana tapahtuva suunnittelematon (informaali) arviointi

OECD (2004). Formatiivinen arviointi: Oppimisen parantaminen ylemmän perusasteen luokissa. <http://www.oecd.org/education/ceri/34298112.pdf>

Shavelson, R.J., Young, D.B., Ayala, C.C., Brandon, P.R., Furtak, E.M., Ruiz-Primo, M.A., . . . Yin, Y. (2008). On the impact of curriculum-embedded formative assessment on learning: A collaboration between curriculum and assessment developers. *Applied Measurement In Education*, 21, 295–314.

Palaute

On oppilaalle annettavaa tietoa opittavan asian ymmärtämisestä, osaamisesta tai työskentelystä, oppilaan käyttäytymisestä tai muusta oppimisen kannalta olennaisesta

Palautteen antaja voi olla opettaja, vanhempi, vertainen tai kuka tahansa kouluyhteisön jäsen, myös oppilas itse (itsearviointi).

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.

Formatiivinen arviointi vs. palaute

Opettajan
antama
formatiivinen
arviointi on

a) Oppimisprosessin
aikaista **arviointia**
osaamisen ja
ymmärtämisen tasosta

b) Oppimista edistävää ja
rakentavaa **palaute**, joka
auttaa oppilasta
saavuttamaan
oppimistavoitteen

Oppilaan osaamisen tai
ymmärtämisen taso nyt
How am I doing?

Oppilaan oppimistavoite
Where am I going?

Palaute avulla oppilas voi
kuroa umpeen välimatkaa sen
hetkisen osaamisen ja
oppimistavoitteen välillä

Havainnoi millaisia reaktioita (toiminnan ja
tunteiden muutoksia) on havaittavissa
oppilaissa opettajan palautteen seurauksena?

Arvioinnin kohteet

- Oppiminen
- Työskentely
- Käyttäytyminen

Arvioinnin tehtävät

- Ohjata oppimista
- Kannustaa ja motivoida opiskelua
- Todeta ja kuvata, miten hyvin oppilas on saavuttanut kasvulle ja oppimiselle asetetut tavoitteet

(Lähde: OPS 2014)

Palaute luokat		HAVAINNOT (montako kertaa ////)	KIRJOITA VAPAITA HAVAINTOJA/SITAATTEJA
A. KIELELLINEN PALAUTE			
1.	Korkeamman tason palaute (=ajattelua kehittävä palaute)		
2	Korkeamman tason kysymys (=vaativa ajattelutehtävä)		
3	Opettaja antaa aikaa miettiä		
4	Opettaja keskustelee oppilaan kanssa		
5	Kannustava myönteinen palaute ("hienoa")		
6	Hyväksyvä palaute ("joo-o", "hyvä")		
7	Hylkäävä palaute, opettaja ei hyväksy		
8	Opettaja toistaa oppilaan vastauksen		
9	Pyytää oppilasta toistamaan vastauksen		
10	Moite		
11	Ei palautetta		
12	Opettaja kääntyy muiden puoleen		
B. EI-KIELELLINEN PALAUTE			
13	Katsekontakti		
14	Positiivisia pään liikkeitä (nyökkäys)		
15	Positiivisia ilmeitä (hymy)		
16	Oppilaan koskettaminen		
17	Muut ilmeet ja eleet		
18	Pään pudistaminen		

Havainnoija: _____ pvm: _____ Oppitunti: _____

Video I

Käytä havainnointilomaketta apuna havainnoidessasi miten videossa (nro 26) näkyy

1) arvioinnin kohde
oppiminen/työskentely/käyttäytyminen

2) arvioinnin tehtävä
ohjaava/motivoiva & kannustava/toteava

Pienryhmäkeskustelu

Keskustelkaa havainnoistanne: Miten arviointi toteutui videon opetustilanteessa? Keskustelun apuna voitte käyttää havainnointilomaketta.

Aikaa ~10 min

Video II

Miten videossa (nro 26) näkyvät eri palauteluokat

3) palauteluokka (verbaali/non-verbaali)

Kirjaa havaintojasi havainnointilomakkeeseen.

Pienryhmäkeskustelu:

Keskustelkaa havainnoistanne: Miten palaute toteutui videon opetustilanteessa? Keskustelun apuna voitte käyttää havainnointilomaketta.

Aikaa ~10 min

Video III

Miten videossa (nro 60) näkyy:

4) oppilaan reaktiot ja
toiminnan muutos opettajan
palautteeseen

Pienryhmäkeskustelu:

Millaisia havaintoja teitte oppilaan reaktioista ja toiminnan muutoksista suhteessa opettajan palautteeseen?

Aikaa ~10 min

Suuryhmäkeskustelu

- Millaista palautetta havaitsit opetustilanteessa?
- Millaisia havaintoja teit palautteen annon jälkeen oppilaiden reaktioista eli toiminnan ja tunteiden muutoksista?

Ohjeistus havainnointiin (4 x 45 min)

Observaatio 1 (tilannekiinnostus): Tee havaintoja tilannekiinnostuksesta oppituntien aikana. Millä kaikilla eri tavoilla se näkyy oppilaiden käyttäytymisen tasolla? Millaiset tekijät voivat selittää kiinnostusta tai sen puutetta? Millaisia eroja oppilaiden välillä on tilannekiinnostuksessa saman oppitunnin aikana? Millaisten tehtävien aikana kiinnostus on voimakkainta? Miten oppilaat vaikuttavat toistensa motivaatioon? Miten opettaja tukee tilannekiinnostusta?

Observaatio 2 (formatiivinen arviointi): Tee havaintoja siitä miten oppilaiden osaamista arvioidaan oppitunnin aikana: tarjoutuuko oppilaille tilaisuuksia saada tietoa oppimisestaan ja osaamisestaan? Onko arviointi opettajan ennalta suunnittelemaa (formaalia) vai suunnittelematonta oppimistilanteen virittämää (informaalia) arviointia?

Observaatio 3 (palaute): Kiinnitä huomiota oppilaiden saamaan palautteeseen oppitunnin aikana. Saavatko oppilaat tietoa opittavan asian ymmärtämisestä tai osaamisesta, käyttäytymisestä tai muusta oppimisen kannalta olennaisesta asiasta? Onko palaute sanallista vai non-verbaalista? Millaisia tehtäviä palautteella on? Missä määrin palaute syventää oppilaiden ymmärrystä opittavasta asiasta tai kohdistuu oppilaiden motivaation ja minäpystyvyyden kokemuksen tukemiseen (erittelemätön myönteinen palaute, esim. ”hyvä”)?

Observaatio 4: Valitse observoitava asia edellisistä tehtävistä

Ohjeistus formatiivisen arvioinnin havainnointiin norssilla

Tee havaintoja siitä miten oppilaiden osaamista arvioidaan oppitunnin aikana:

- Tarjoutuuko oppilaille tilaisuuksia saada tietoa oppimisestaan ja osaamisestaan?
- Onko arviointi opettajan ennalta suunnittelemaa (formaalia) vai suunnittelematonta oppimistilanteen virittämää (informaalia) arviointia?

Video Club 5 ja 6 sisältävät yhteensä 4x45 min observointia norssilla viikkojen 3–8 aikana. Aloita havainnoinnit tilannekiinnostuksen osalta jo viikon 3 aikana (tai mahdollisimman pian)!

Video Club 7

Ajatteluprosessien tukeminen

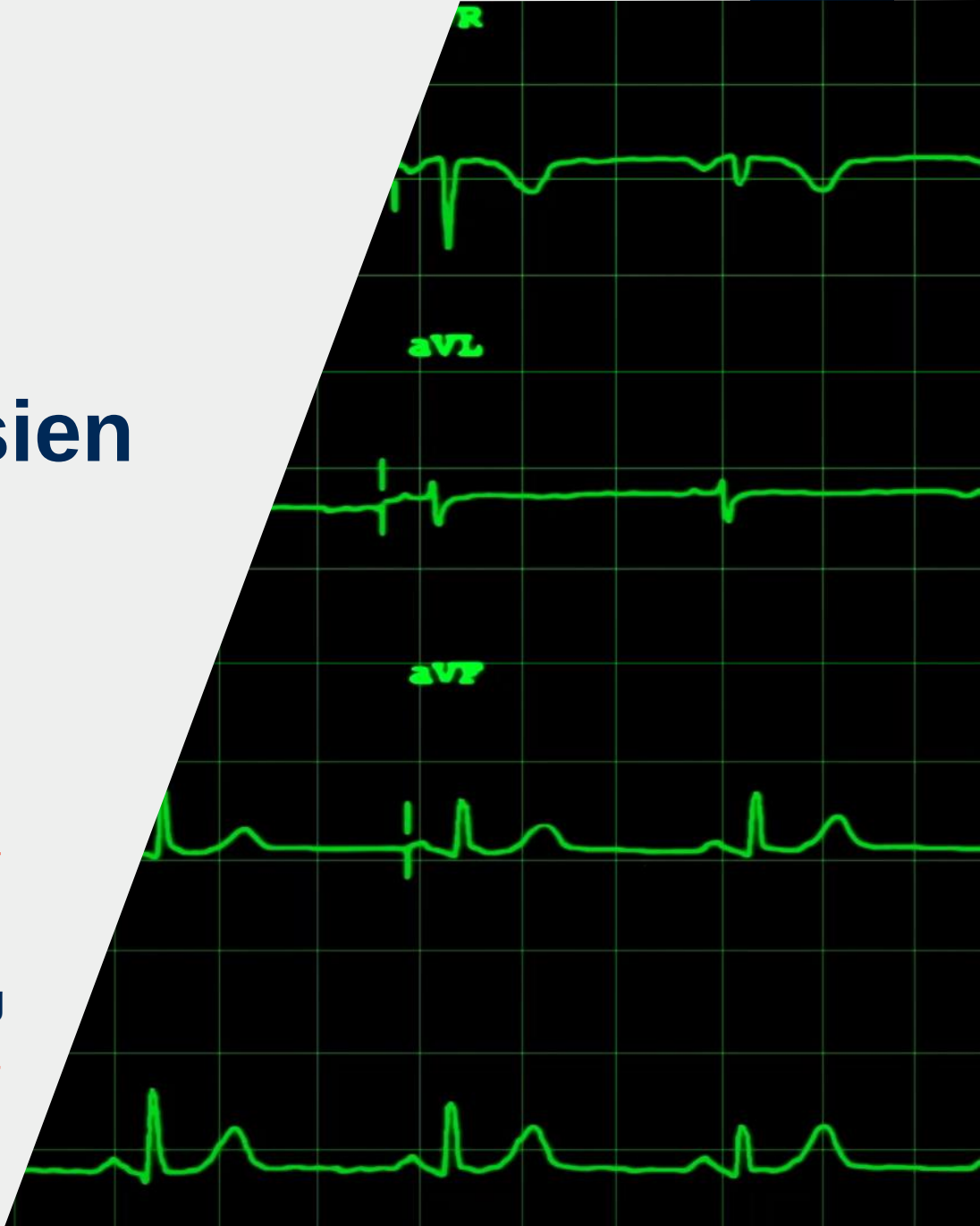
Ennakkotehtävä:

Katso Youtube-video Executive function

https://www.youtube.com/watch?v=efCq_vHUMqs

Lue teksti ja katso video Meg Reuler: Checking for understanding

<https://teachlikeachampion.com/blog/meg-reuler-art-checking-understanding/>

Extradioja

Mitä oppimisen arviointi on?

- Olennainen osa oppimisprosessin ohjausta
- Oppilaan kannustamista ja palautteen antamista siitä, miten oppiminen sujuu
- Taustalla on ajatus siitä, millainen kuva oppilaalle muodostuu itsestään oppijana → tavoitteena myönteinen oppijaminäkuva → tässä arvioinnilla on keskeinen sija

Lähde: OPS 2014; Ouakrim-Soivio 2016; Huurinainen-Kosunen & Törmä 2018

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Suuri osa arvioinnista on **opettajien ja oppilaiden välistä vuorovaikutusta**. Opettajat huolehtivat siitä, että oppilaat saavat alusta lähtien oppimista **ohjaavaa ja kannustavaa palautetta sekä tietoa edistymisestään ja osaamisestaan**.

- - -

Oppilaita ohjataan **havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä ja antamaan rakentavaa palautetta** toisilleen ja opettajille. Tämä luo edellytyksiä oppilaiden itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymiselle perusopetuksen aikana (s. 47).

Arvioinnin muodot ja menetelmät

Summatiivinen arviointi

- Esim. jaksojen päätteeksi, lukuvuosiarviointi
- Opettajan tekemää arviointia

Formatiivinen arviointi

- Pääosa arvioinnista on formatiivista
- Tapahtuu koko oppimisprosessin aikana → tavoitteena edistää oppilaan oppimista
- Pääasiassa vuorovaikutteista arviointia
opettaja – oppilas/oppilaat
oppilas – oppilas/oppilaat
opettaja – oppilas – huoltaja

OPS 2014; Ouakrim-Soivio 2016; Huurinainen-Kosunen & Törmä 2018

Formatiivisen arvioinnin menetelmiä

- Palaute
- Ope-oppilas keskustelut
- Ope-oppilas-huoltaja -keskustelut
- Itsearviointi
- Vertaisarviointi
- Ryhmäarviointi

Huurinainen-Kosunen & Törmä 2018